

Ο πόνος και η αγάπη της Παναγίας

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Οι άγιοι Πατέρες και οι ιεροί υμνο-γρά-φοι όταν ομιλούν για την Πα-να-γία, εκπλήσσονται μπροστά στη μεγαλο-σύνη της και την ατενίζουν με δέος ιερό. Θαυμάζουν τον υπερφυή τόκο της, υμνούν το ύψος των πνευ--ματικών της χαρισμάτων, δοξάζουν τον Τριαδικό Θεό για την πρέ-σβει-ρα του ανθρωπίνου γένους στον ουρανό. Γνωρίζουν ότι, τον έμψυχο ναό του Θεού δεν μπορούν να αγγίξουν χέρια αμύη-των. Ζητούν με τα-πεί-νωση από τον Δωρεοδότη Κύριο να τους χαρίσει γλώσσα, προ-φο-ρά και λογισμό α-κα-ταί-σχυντο, λάμψη θεϊκή και φωτισμένο νου, για να πε--ρι-γράφουν το «υπέρ λόγον και έννοιαν» μυστήριο της θείας εναν-θρώ-πησης. Πάντοτε συνδέ-ουν το ιερό πρόσωπό της με το πρόσωπο του Σωτήρος Χρι-στού.

Η Παναγία αγάπησε πολύ και πόνεσε πολύ. Βίωσε και γεύθηκε τον πόνο, την προσφυγιά, την περι-φρό-νηση, τον ονειδισμό και την ανθρώπινη κακία σε απερίγραπτο βαθμό. Η προφητεία του Συμεών είναι ενδεικτική: «και σου δε αυτής την ψυχήν διελεύσεται ρομφέα» (Λουκ. 2,35). Ο Γέρο-ντας Σωφρόνιος Σαχάρωφ γράφει: **«Η Παναγία μας, πόνεσε πιο πο-λύ απ' όλες τις γυναίκες, πιο πολύ απ' ό-λες τις μανάδες του κόσμου, γι-α-τί κανέ-να δεν έβλαψε, σε κανένα δεν έκα-νε κακό, κι' όμως Της έκαναν το με-γαλύτερο κακό όλης της οικουμένης. Σταύ-ρωσαν Τον Υιό Της. Και α-ντι-κρύζοντάς Τον πάνω Στο Σταυρό, πόνεσε τόσο η καρδιά της... Γι' αυτό μπορεί να καταλάβει την κάθε πονεμένη ύπαρξη, και συ-μπά-σχει με τον κάθε άνθρωπο που πονά, γιατί ακριβώς , ξέρει τι πάει να πει πόνος».**

Είναι κοινός τόπος στη διδασκαλία των αγίων Πατέρων, ότι ο άν-θρωπος του Θεού μέσα από τις θλίψεις, τις δοκιμασίες, τον πόνο, τις ασ-θέ-νειες, τους πειρασμούς, τις κακουχίες και την οδύνη υπερβαίνει τον πει-ρασμό της εγωκεντρικής αυτάρκειας και ωριμάζει στην πνευματική ζωή. Ο Μ. Βασίλειος σε μια Ομιλία του με τίτλο, *Εν λιμώ και αυχμώ*, τονί-ζει σχετικά: «Τον καπε-τά-νιο τον δοκιμάζει και τον καταρτίζει η τρικυμία, τον αθλητή το στάδιο, τον στρατηγό η παράταξη σε μάχη, τον μεγα-λό-ψυ-χο και γενναίο η συμφορά, τον δε χριστιανό οι πειρασμοί και οι δο-κι-μα-σίες. Οι λύπες φανερώνουν τη γνήσια ψυχή, όπως η φωτιά το καθαρό χρυσά-φι».

Η Παναγία δεν είχε ανάγκη όλων αυτών των πειρασμών και των θλίψεων, για να φθάσει στο ύψος της πνευματικής τελείωσης. Εξάλλου εκείνη δόξαζε δοξολογικά τον Κύριο και αισθανόταν άπειρη αγαλλίαση, όταν κυοφορούσε τον Χριστό (βλ. Λουκ. 1,47 κ.ε.) Μετείχε όμως και συνέ-πασχε πάντοτε ως άνθρωπος στον πόνο και την οδύνη του αν-θρώπου της πτώσεως. Κι όσο μεγαλύτερη ήταν η αγάπη της τόσο βαθύτερος ήταν ο πόνος της. Γράφει σχετικά ο Γέροντας Σωφρόνιος: «Όταν η Παναγία στε-κό-ταν δίπλα στο Σταυρό, τότε ήταν η θλίψη Της απέραντη σαν τον ω-κεανό, και οι πόνοι της ψυχής Της ήταν ασύγκριτα μεγαλύτεροι από τον πόνο του Αδάμ μετά την έξωση από τον Παράδεισο, γιατί και η αγάπη Της ήταν ασύγκριτα μεγαλύτερη από την αγάπη του Αδάμ στον Παρά-δεισο. Και αν επέζησε, επέζησε μόνο με τη θεία δύναμη, με την ενίσχυση του Κυρίου, γιατί το θέλημά Του ήταν να δει η Θεοτόκος την Ανάσταση και ύστερα, μετά την Ανάληψή Του, να παραμείνει πα-ρη-γοριά και χαρά των αποστόλων και του χριστιανικού λαού. **Εμείς δεν φτά-νουμε στο πλή-ρωμα της αγάπης της Θεοτόκου, και γι' αυτό δεν μπορούμε να εννοή-σουμε πλήρως το βάθος της θλίψεώς Της».**

Η Παναγία, οι Απόστολοι και οι άγιοι της Εκκλησίας γίνονται κοι-νω--νοί

των παθημάτων του Χριστού. Κι ο Χριστός επιφυλάσσει για τους πι-στούς του δούλους τα αγαθά της Βασιλείας του. Οπότε ο πόνος και η θλί-ψη γίνονται χαρά και ευφροσύνη. Τα βάσανα και οι κακουχίες, θείος γλυ-κασμός. Ο θάνατος γίνεται κοίμηση, αιώνιος σαββατισμός και αιώνια α-νά-παυση. Η Παναγία δεν πόνεσε όπως πονάμε εμείς ενώπιον του θα-νά-του. Ο τρό-πος ετοιμασίας της δείχνει την αταραξία της μπροστά στο φο-βε-ρό αυτό μυστή-ριο. Κι αυτό αποτελεί παιδαγωγία για όλους τους χρι-στι-α-νούς.

Κι όπως διδάσκει η παράσταση της βυ-ζα-ντι-νής εικόνας της Κοι-μή-σεως της Θεοτόκου, την πάναγνη ψυχή της Παρθένου υποδέχεται την ώρα του θανάτου της ο Μονο-γενής της Υιός, ο Πλάστης και Σωτήρας του κό-σμου. Και την δέχεται, για να την αναπαύσει στα αιώνια σκηνώματα της θείας δόξας. «Εις τους πό-δας της», όπως σημειώνει στο Άγιον Όρος τον 18^ο αιώνα ο ιερομόναχος Διο-νύ-σιος εκ Φουρνά των Αγράφων, «ο από-στολος Πέτρος θυμιών με θυ-μια-τόν, και εις την κεφαλήν της ο άγιος Παύλος και ο θεολόγος Ιωάννης α-σπα-ζόμενοι αυτήν· και γύροθεν οι λοιποί απόστολοι και οι άγιοι ιεράρ-χαι, Διονύσιος ο Αρεοπαγίτης, Ιερόθεος και Τιμόθεος, βαστάζοντες Ευαγ-γέ-λια και γυναίκες κλαίου-σαι· επάνωθεν αυτής ο Χριστός βαστών εις τας αγκάλας του την αγίαν αυτής ψυχήν λευκοφόρον· και γύροθεν αυτού φως πο-λύ και πλήθος αγγέλων, και άνωθεν εις τον αέρα πάλιν οι δώδεκα από-στο-λοι ερχόμενοι μετά νεφελών».

Η Υπεραγία Θεοτόκος δέχτηκε τόν Ευαγ-γε-λισμό όταν ησύχαζε «υπερφυῶς» μέσα στά Άγια τῶν Αγίων, «ποθοῦσα τήν ὑπε-ρκόσμιον πρός τόν Θεόν ένωσιν», όπως γράφει ο άγιος Γρηγόριος Παλαμάς. Έζησε κοντά στον Κύριο, δίπλα στον Απόστολο της αγάπης, Ιωάννη το Θεολόγο και εντός της πρώτης Εκκλησίας. Κατά την Κοίμησή της επιστρέφει στην αγκα-λιά του Κυρίου της, στον οποίο δέεται έκτοτε ικετευτικά για το αν-θρώ-πινο γένος. Και ό-ποιος προστρέχει σε αυτήν δεν φεύγει «κατησχυμέ-νος» και ντρο-πια-σμέ-νος, «αλλ’ αιτείται την χάριν και λαμβάνει το δώρημα προς το συμφέρον της αιτήσεως».